

ДОСВІД ЄС У ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Корнійчук Богдан Віталійович

студент магістратури,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

e-mail: korniichuk.ok@gmail.com

Грушецький Богдан Павлович

доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

e-mail: bodyahist@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6483-8633>

Анотація. *Мета дослідження* – аналізувати досвід Європейського Союзу у впровадженні інновацій для відновлення економіки та визначення його ефективності та переваг для економічного вдосконалення України. **Методологія** спирається на принципи науковості та об'єктивності з метою глибокого розуміння інноваційного досвіду Європейського Союзу. Для досягнення цієї мети застосовано ряд методів, що об'єднують аналіз, узагальнення та системний підхід до вирішення дослідницьких завдань. **Наукова новизна** дослідження охоплює актуальну та практично значущу тему, оскільки в контексті сучасних викликів та змін у світовій економіці, інновації стають ключовим чинником для відновлення та розвитку економіки. **Висновки.** Результати дослідження мають важливе значення для формулювання рекомендацій щодо впровадження інноваційних практик в умовах відновлення економіки України, сприяючи сталому розвитку та конкурентоспроможності країни на світовому ринку.

Ключові слова: Європейський Союз, інновації, економіка, Україна, відновлення економіки.

Інновація – це процес вдосконалення того, що вже існує, будь то продукт, послуга або процес. Це може означати невеликі зміни або повну перебудову системи чи створення нового маркетингу для нового продукту. Однак незалежно від форми, інновації завжди включають креативність і ризик. Компанії та держави, які систематично впроваджують інновації, часто є більш успішними, оскільки інновації стають ключовими факторами для економічного зростання.

Іншими словами, інновації вкрай важливі для розвитку і успіху в сучасному бізнес-середовищі. Це означає, що підприємства повинні постійно вдосконалювати свої продукти, процеси та послуги, використовуючи нові науково-економічні та технічні знання. Інновації дозволяють підприємствам залишатися конкурентоспроможними, реагувати на зміни на ринку та досягати сталого росту. Також, вони сприяють підвищенню продуктивності виробництва, оптимізації бізнес-процесів та зменшенню витрат. Це призводить до збільшення обсягів виробництва та загальної ефективності, сприяючи економічному росту. Інновації можуть відкривати

нові ринки та створювати нові можливості для бізнесу, що в свою чергу призводить до збільшення торгівлі, розвитку нових галузей та зростання кількості робочих місць.

Витрати на інновації мають численні переваги, оскільки кожна технологічна робота з розвитку інновацій підтримує три робочі місця в інших сферах економіки. Можемо сказати, що інновації часто мають каскадний ефект на інші галузі економіки. Наприклад, якщо компанія розробляє нові технології в сфері енергоефективності, це може позитивно впливати на галузі будівництва, виробництва матеріалів, технологій електроенергії тощо, а в кожній з цих підгалузей будуть необхідні додаткові робочі місця.

Україна має значний потенціал для розвитку інновацій спільно з Європейським Союзом. Як вже неодноразово зазначалось - інновації є важливим фактором економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності як компаній так і країни в цілому. Тож процес спільного розвитку інновацій є вкрай необхідним та важливим для відновлення економіки України.

Зважаючи на триваючу загарбницьку війну з боку Росії, Україна стикається з нищенням дослідницької та цивільної інфраструктури, а також дедалі більшими матеріально-технічними та фінансовими труднощами у підтримці дослідницької діяльності в країні, також Україна зіштовхується з небезпечним відтоком людських ресурсів та «мізків» країни. Проте варто відзначити, що Україна вже активно бере участь у програмах Horizon Europe та Євроатом без необхідності фінансового внеску як мінімум на 2021 та 2022 роки, й існує загальне заохочення заявників створювати можливості для українських дослідників, які постраждали від війни. Участь українських власників бізнесу в європейських програмах підтримки та розвитку інноваційної бізнес-діяльності є важливою складовою у відродженні економіки нашої держави. Важливим аспектом є доступ учасників програми до фінансових інструментів стимулювання інвестицій, які здебільшого представляють з себе грантові інвестиції.

Також, цікавою програмою є «EU4Business» - це комплексна ініціатива, яка охоплює всі заходи ЄС, спрямовані на підтримку малого та середнього бізнесу (далі – МСП) у країнах Східного партнерства. EU4Business включає 43 проекти в регіоні Східного партнерства, які реалізуються як на регіональному, так і на двосторонньому рівнях. Загальний активний портфель становить майже 320 мільйонів євро підтримки ЄС у рамках EU4Business, а також має загальну суму понад 1,96 мільярда євро кредитів, наданих банками-партнерами для МСП у регіоні.

У шести країнах Східного партнерства, серед яких й Україна, EU4Business забезпечує:

1) Доступ до фінансування: включаючи позики в місцевій валюті, фінансування для інвестицій, пов'язаних з експортом, або адаптації до стандартів ЄС, підтримка жінок-підприємців і стартапів; фінансування часто надається через треті сторони, такі як місцеві банки або партнерські організації, більша частина цього стала можливою завдяки непрямому фінансуванню з ЄС у формі кредитних гарантій;

2) Доступ до ринків: через ділові консультації, навчання експорту та можливості спілкування та торговельні місії на ринки ЄС;

---

3) Доступ до знань: наприклад, надання консультаційних послуг, консультації та технічної підтримки, а також спеціальні тренінги для підтримки розвитку навичок.

З погляду України, перспективи в розвитку інновацій спільно з ЄС обіцяють багато можливостей. Повна асоціація з програмами підтримки дозволяє українським дослідникам та підприємцям активно брати участь у європейських інноваційних проєктах та отримувати фінансову підтримку. Додаткові ініціативи, такі як MSCA4Ukraine та EIC4Ukraine, сприяють мобільності та розвитку інноваційних підприємств в Україні.

Загалом, Європейський Союз має великий інтерес до співпраці з Україною в галузі наукових досліджень та інновацій, що обіцяє позитивні перспективи для розвитку інноваційного потенціалу України.

Список використаних джерел та літератури

Національний проєкт Дія. Бізнес URL: <https://business.diaa.gov.ua>
How Horizon Europe was developed URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/how-horizon-europe-was-developed_en

References

Natsionalnyi proiekt Diia. Biznes URL: <https://business.diaa.gov.ua> [in Ukrainian].
How Horizon Europe was developed URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/how-horizon-europe-was-developed_en [in English].

USE OF EU EXPERIENCE IN IMPLEMENTING INNOVATIONS FOR THE ECONOMIC RECOVERY IN UKRAINE

Bohdan Kornichuk

Student

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv

Bohdan Hrushetskyi

Candidate of Political Sciences,

Associate Professor of the Department of International Relations and Social Sciences,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv

Abstract. *The purpose of the study is to analyze the experience of the European Union in the implementation of innovations for economic recovery and to determine the level of its applicability and likely advantages of its use for improving the Ukrainian economy. The methodology is based on the principles of scientific thinking and objectivity in order to gain a deeper understanding of the innovative experience of the European Union. To achieve this goal, a number of methods combining analysis, generalization and a systematic approach to solving research tasks are used. The research novelty of the study lies in the coverage of an urgent and practically significant topic, because in the context of modern challenges and changes in the world economy, innovations become a key factor for economic recovery and development. Conclusions.* *The results of the study are important for the formulation of recommendations for the implementation of innovative practices during the economic recovery in Ukraine, contributing to the sustainable development and competitiveness of the country in the world market.*

Key words: *European Union, innovation, economy, Ukraine, economic recovery.*